

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder (KTS/RTS)

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0106

Referenstid

2023 kvartal

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Linda Larserö
E-post	linda.larsero@scb.se
Telefon	010- 479 63 31

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	3
2.3.1	Urvalsförfarande	3
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	4
2.4	Insamlingsförfarande	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	4
2.5	Bearbetningar	5
2.6	Granskning	5
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden	5
2.6.3	Granskning av makrodata	5
2.6.4	Granskning av redovisning	5
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter	6
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet	6
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	7
3.1	Kvantitativ information	7
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	7

1 Statistikens sammanhang

Kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder (KTS/RTS) presenterar kommunernas och regionernas finansiella tillgångar, låneskulder samt deras förändring över tiden. Den visar vilka placerings- respektive låneformer kommunerna och regionerna har valt. Detta är en mer detaljerad specifikation över de finansiella tillgångar och skulder än vad som ingår i uppgiftslämnarnas balansräkning och som även rapporteras i Räkenskapssammandraget för kommuner och regioner.

Statistiken baseras på enkätundersökningar som riktas till kommuner och regioner. Förutom att ha en egen publicering så används statistiken som input till Finansräkenskaperna (www.scb.se/fm0103).

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförande av KTS/RTS. Dokumentet kompletterar *Kvalitetsdeklarationen* för KTS/RTS som finns tillgänglig på www.scb.se/oe0106 under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna i KTS/RTS är summeringar som sammanfattar kommunernas respektive regionernas totala finansiella tillgångar och skulder per motpart vid slutet av varje kvartal.

2.2 Ramförfarande

Rampopulationen för KTS/RTS är Sveriges samtliga kommuner och regioner. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län som finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS). Kommunerna och regioner är samtidigt uppgiftskällor och observationsobjekt. Adresser till kommuner och regioner hämtas från SCB:s Företagsdatabas.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Enkätundersökningen avser ställningen i slutet av varje kvartal.

Vid undersökningarna som avser ställningen 31 mars, 30 juni och 30 september inhämtas uppgifterna från samtliga regioner och en delmängd av kommunerna (se avsnitt [2.3.2.](#))

Vid undersökningsomgången som avser ställningen 31 december, inhämtas uppgifter från samtliga regioner och kommuner.

2.3.1 Urvalsförfarande

Inget urval görs.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Endast uppgifter från de 84 befolkningsmässigt största kommunerna samlas in i enkätundersökningarna som avser ställningen den 31 mars, 30 juni och 30 september.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Statistiken samlas in direkt från uppgiftslämnarna med hjälp av SCB:s generella verktyg för webbinsamling, SIV.

Inför undersökningen skickas ett introduktionsbrev ut till kontaktpersonerna på kommunerna och regionerna. Från referenstidpunkten har de sedan två till fem veckor på sig att fylla i frågeformuläret beroende på vilket kvartal som avses.

2.4.2 Mätning

Frågorna i enkäten avser detaljerade ekonomiska förhållanden som kan hänföras till kommunens/regionens resultat- och balansräkningar.

Vid fjärde kvartalet är frågeformuläret mer omfattande och omfattar även olika tilläggsupplysningar till de lämnade huvuduppgifterna. Bland annat skall kommunens/regionens förehavanden mot de egna bolagen anges. Även ekonomiska uppgifter kopplade till finansiella derivat efterfrågas samt några textfrågor kopplade till olika typer av transaktioner.

Uppgiftslämnarna kan revidera sina uppgifter maximalt sex kvartal bakåt i tiden.

Information om de olika observationsvariablerna finns i *Kvalitetsdeklarationen* för KTS/RTS som finns tillgänglig på www.scb.se/oe0106 under rubriken *Dokumentation* och ännu mer detaljerat på www.metadata.scb.se under *Kommun/region tillg/skulder*.

Exempel på frågeformulär finns tillgängliga på undersökningens uppgiftslämnarsida, www.scb.se/kts, under rubrikerna *Kommuner* respektive *Regioner*.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Objektsbortfall är ovanligt i denna undersökning. Däremot förekommer partiellt bortfall mer frekvent.

SCB arbetar aktivt för att undvika svarsbortfall genom att informera uppgiftslämnarna om vad statistiken används till och varför de är skyldiga att lämna in ekonomisk statistik.

SCB har från fjärde kvartalet 2020 också infört en kontroll som signalerar ifall uppgiftslämnarna ännu inte har loggat in i enkäten

några dagar före sista insändningsdatum. Ifall inloggning saknas kontaktas uppgiftslämnarna för att se till att de har förutsättningar för att inkomma med uppgifter.

SCB arbetar även för att ge snabba svar på de frågor som uppgiftslämnarna ställer angående undersökningen. Genom att ge snabb service till uppgiftslämnarna undviks risken att uppgiftslämnaren missar att åtgärda eventuella fel och osäkerheter.

2.5 Bearbetningar

I de fall objektsbortfall förkommer imputeras det med senast kända värden för samma objekt.

Vid partiellt bortfall görs i nuläget ingen bortfallskompensation. Ett saknat värde räknas istället som ett nollvärde, vilket innebär att viss underskattning av variabler kan förekomma.

2.6 Granskning

Granskning sker i flera steg, först i själva enkäten där det finns inbyggda kontroller, sedan vid insamlingen, och slutligen vid framtagandet av leveranser inför publiceringen.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

I enkäterna finns ett antal inbyggda kontroller som, om de faller ut, måste justeras eller kommenteras av uppgiftslämnaren innan enkäten kan skickas in.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

När enkätsvaren kommit in till SCB genomgår de omfattande kontroller vilka främst är baserade på jämförelser med tidigare inrapporterade värden.

Vid insamling av uppgifter avseende fjärde kvartalet sker också viss samgranskning med *Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner*, www.scb.se/oe0107.

2.6.3 Granskning av makrodata

På riksnivå granskas, per variabel, alla förändringar, jämfört med föregående kvartal, som är större än 500 mnkr .

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering i SCB:s statistikdatabas granskas samtliga tabeller i en produktionsdatabas innan de offentliggörs. SCB kontrollerar då med hjälp av leveransfilen att tabellen blivit uppdaterad på ett korrekt sätt.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Eftersom KTS/RTS under fjärde kvartalet undersöker samtliga objekt i rampopulationen antas att populationstotaler för detta kvartal kan erhållas genom summering av värden från de ingående objekten.

För årets tre första kvartal görs antagandet om att de objekt som inte samlas in under mätperioden har en oförändrad utveckling i förhållande till kvartal 4 året innan mätperioden.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Skattningar av målstorheter för *regioner* görs varje kvartal genom en summering av variabelvärden för samtliga regioner.

Vid skattningar av målstorheter för *kommunerna* delas dessa in i två ömsesidigt uteslutande grupper som tillsammans täcker hela målpopulationen:

$$U_u = \{\text{De 84 befolkningsmässigt största kommunerna}\}$$

$$U_c = \{\text{Övriga kommuner som inte ingår bland de ovanstående}\}$$

Kommunerna i gruppen U_u undersöks varje kvartal och deras bidrag till rikstotalen fås genom att variabelvärden summeras. Detsamma gäller fjärde kvartalet för kommunerna i gruppen U_c som också undersöks detta kvartal.

För vart och ett av årets tre första kvartal görs dock ingen insamling av uppgifter från kommunerna i gruppen U_c . Istället skattas dessa kommuners bidrag till rikstotalen med hjälp av de värden som samlades in i fjärde kvartalet föregående år

$$\hat{t}_{U_{tot},y,\hat{a},kv} = \sum_{U_u} y_{\hat{a},kv} + \sum_{U_c} y_{\hat{a}-1,4}$$

där:

$$\hat{t}_{U_{tot},y,\hat{a},kv}$$

är det skattade värdet av summan av en variabel, y , för samtliga kommuner för referensperioden år $\hat{a}$, kvartal kv

$$\sum_{U_u} y_{\hat{a},kv}$$

är det summerade värdet av y för samtliga kommuner i gruppen U_u för referensperioden år $\hat{a}$, kvartal kv

$$\sum_{U_c} y_{\hat{a}-1,4}$$

är det summerade värdet av y för samtliga kommuner i gruppen U_c för referensperioden år $\hat{a}-1$, fjärde kvartalet.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga osäkerhetsmått tas fram för KTS/RTS.

2.7.4 Röjandekontroll

Uppgifterna på objektsnivå behöver inte skyddas. Någon röjandekontroll görs följaktligen inte.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Målpopulationen består av 290 kommuner och 20 regioner. Uppgifter samlas in från 84 kommuner under årets tre första kvartal. 206 kommuner utesluts från insamling dessa kvartal i och med cut-off gränsen (se [2.3.2](#)).

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.